

rette store Ting med saa Penge; dette lader sig ei gjøre. 7,600 Rbd. er det hele Beløb, som Staten maa anvende til Heste-, Dvæg-, Faare- og Svineavl i Forening med, hvad der kan komme ind ved de landoekonomiske Foreninger. Det bliver vist meget Smaat, der kan komme ind i den Retning, men jeg sætter nu, at, hvor der ei er landoekonomiske Foreninger, der faae de heller ikke Noget af Staten, og, naar man troer, at ville udvide det her til baade Heste, Faar og Sviin, ja Bier er der endog kommen til i Landstinget, saa bliver Summen for Liden. Jeg troer derfor, at man gjorde bedst i at forandre Loven derhen, ikke at sige bestemt, hvortil Pengene skulle anvendes, men sige, at Summen skulde bruges til Hesteavl med flere Huusdyr, altsaa var det overladt til vedkommende Kommission eller Landboforening nærmere at bestemme, hvor vidt de ville gaae, om de alene ville holde sig til Heste og Bier; jeg troer, det var det Rigtige, thi det er saa lidet at mærke, hvad det kan nytte at udsætte Præmier for de andre Slags Huusdyr. Det kan for Exempel være, at der af de 50 Kalve, som en Tyr giver, ikke kommer til at leve 5, og det Samme kan være Tilfældet med Faar og med Sviin. Her have vi nu desuden den Omstændighed, at det har viist sig i flere Aarhundreder, at vor Dvægavl og Faareavl ikke er gaaet tilbage; vi kunne endnu fremvise lige saa gode Stude og Faar, som der var for et Par Hundrede Aar siden, men vi kunne ikke fremvise saa gode Heste, som der var for et Par Hundrede Aar siden; dette vise de Statuer, som staae paa Kongens Nytorv og Amalienborg, den Tid har der været noget rigtig Solidt og Godt og Smukt, og det mangle vi nu. Altsaa mener jeg, vi maae sørge for at faae en større Sum disponibel, hvis man har Tanke om at udrette noget Synderligt.

Eschering: Den ærede Rigsdagsmand, som sidst talte, satte paa en Maade Sagen paa sin rette Plads. Han sagde nemlig, om jeg iøvrigt forstod ham rigtigt, at for Hornqvæg og Faar havde man gjort overmaade Lidt eller Intet, og at de vare stadigt gaaede fremad, og havde stadigt forbedret sig, medens man for Heste ikke havde gjort No-

— skjøndt der dog er gjort en heel Deel —, og de vare stadigt gaaede tilbage. Jeg er nu ikke enig med ham i, at Hesteavlens stadigt er gaaet tilbage. Jeg har levet i 56 Aar, og deraf kan jeg omtrent huske de 50 tilbage, og i disse har jeg idelig hørt, at Hesteavlens gik tilbage i Danmark. Jeg husker, at den gik føleligt tilbage 1807, paa Grund af, at alle vore Heste dengang bleve opkjøbte til Krigen i Europa, idet de gik til Frankrig. Derpaa gik den endnu langt føleligere tilbage i 1814, thi da opbrugte vi alle vore gode Heste selv, og saa gik den endnu ganske mærkeligt tilbage, og i højere Grad end nogensinde før, kort efter 1814, da Napoleon kom tilbage fra Elba; thi saa bleve de Heste, vi endnu havde tilbage i Landet, og som duede det Mindste til Hesteavl, bortfolgte, saa der blev ikke en eneste skikkelig Hest tilbage her i Landet (Latter). Siden den Tid har jeg hvert eneste Aar hørt sige, at Hesteavlens gaaer ganske overordentlig meget tilbage, men det er ganske vist, at i alle de Egne, hvor jeg er kjendt, navnlig paa Dørne, ere Hestene under denne stadige Tilbagegang vorede i Størrelse og Skjønhed, i ydre og indre Egenstaber. Det er paa den Maade, de ere gaaede tilbage. Jeg troer altsaa, at vi ikke tør holde fast ved den Kjendsgjerning, at de ere gaaede tilbage, og jeg troer, at den yttrede Formening om Hesteavlens Tilbagegang grunder sig derpaa, at vi efterhaanden have seet skjønnere Heste og andre Hestearter til Sammenligning, og det har bragt os til at anlægge en anden Maalestof end den, vi tidligere vare vant til at anlægge. Det er utvivlsomt gaaet med vore Heste som med vort Hornqvæg og med vore Faar, at de efterhaanden have udviklet sig og ere blevne en bedre Handelsvare, eftersom der i det Hele har udbredt sig mere Velstand i Landet. Jeg vil meget gjerne troe, at de, ligesom Folket, have faaet en demokratisk Natur, at der findes mindre skjønne Adelsheste, men at der findes saameget desto skjønnere Bonde- og Borgerheste. Som det er gaaet med vort hele Samfund, saaledes er det ogsaa gaaet med vort Hestesamfund. Jeg troer, at der egentlig i denne Betragtning ligger et Beviis for, at vi ikke behøvede at gjøre noget fra Statens